

Tariffoppgjøret
pr. 1. mai 2019
Statens tariffområde

Akademikerne stat

KRAV NR. 1

23. april 2019 - kl 12.00

Grunnlaget for forhandlingene

Reguleringsbestemmelse annet avtaleår

Akademikerne viser til hovedtariffavtalen i staten inngått mellom Akademikerne og Kommunal – og moderniseringsdepartementet (KMD), punkt 1.4: «Reguleringsbestemmelse for 2. avtaleår»

a) Før utløpet av 1. avtaleår skal det opptas forhandlinger mellom staten og hovedsammenslutningene om eventuelle lønnsreguleringer for 2. avtaleår.

b) Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den alminnelige økonomiske situasjon på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår. Den nominelle lønnsutvikling for ansatte i det statlige tariffområdet skal vurderes i forhold til arbeidslivet for øvrig.

c) Hvis partene ikke blir enige ved forhandlinger, kan partene si opp hovedtariffavtalen innen 14 dager etter at forhandlingene er avsluttet og med 14 dagers varsel, med utløp tidligst 1. mai 2019.

d) Dersom avtale om tjenstepensjon for ansatte i offentlig sektor er godkjent og lagt fram for Stortinget, vil partene i mellomoppgjøret 2019 forhandle om forbedringer av pensjonsgivende variable tillegg som skal inngå i ny offentlig tjenstepensjonsordning. Partene vil i tillegg forhandle om nødvendige tilpasninger i HTA der ny lov om offentlig tjenstepensjonsordning åpner for regulering gjennom tariffavtale.

De økonomiske rammene rundt tariffoppgjøret

Beregninger for 2018

Teknisk beregningsutvalg (TBU) har beregnet årslønnsveksten fra 2017 – 2018 i de største forhandlingsområdene til å være 2,8 % i gjennomsnitt. I tillegg har konsumprisindeksen i samme periode blitt beregnet til 2,7 %.

Lønnsveksten fra 2017 – 2018 for staten som tariffområde, er beregnet av Statistikk- og beregningsutvalget i staten (SBU) til 2,7 %.

Nøkkeltall for 2019

TBU anslår konsumprisindeksen fra 2018 – 2019 til omlag 2,4 %. SSB har i Økonomisk utsyn 1/2019 anslått årslønnsveksten til 3 ¼ % og med en prisvekst på 2,3 %. NHO anslår årslønnsveksten samlet i industrien til 3,2 % i 2019.

For statens som tariffområde, har SBU beregnet overhenget inn i 2019 til 1,5 %.

Tariffoppgjøret 2019

Lønnsveksten ved tariffoppgjørene i 2017 og 2018 ble i all hovedsak tatt igjen av prisutviklingen, noe som for mange innebar en reallønnsnedgang. Det har vært og er fremdeles antatt en vekst i konkurranseutsatt industri, en konjunkturoppgang som medfører økt økonomisk handlingsrom og konkurranse om arbeidskraften. For at staten skal kunne konkurrere om og å tiltrekke seg riktig og kompetent arbeidskraft, må lønn benyttes som et reelt personalpolitisk virkemiddel. Staten har selv en uttrykt målsetting om å være en attraktiv og moderne arbeidsgiver som lykkes med å rekruttere, utvikle og beholde kompetente medarbeidere. Akademikerne forventer at oppgjøret bidrar til at staten kan innfri denne målsettingen og være konkurransedyktig med privat sektor. For å nå målsettingen må det avtales en solid avsetning til lokale forhandlinger, og lønnsdannelsen må skje lokalt i den enkelte virksomhet slik hovedtariffavtalen mellom Akademikerne og KMD legger opp til. På denne måten får den enkelte virksomhet handlingsrom til å løse sine konkrete behov og utfordringer.

Akademikerne ser at det er knyttet en rekke usikkerhetsmomenter til de anslagene og forutsetningene som SBU foretar ved økonomiske beregninger per tariffavtale. Dette gjelder ved fordeling av nyansatte og beregning av antall årsverk per avtale. Akademikerne konstaterer at staten over tid endrer sin kompetansesammensetning ved i økende grad å rekruttere ansatte med høyere akademisk utdanning. Dette får implikasjoner på glidningskomponenten som igjen påvirker overhenget, og det gir et forholdsmessig større utslag på Akademikernes avtale enn den øvrige hovedtariffavtalen. Glidningen dette medfører er utslag av en bevisst og ønsket utvikling i staten og det koster å tiltrekke seg, utvikle og beholde arbeidskraft. Akademikerne ser det ikke naturlig at våre medlemmer alene skal bære hoveddelen av omkostningene ved en slik strukturendring i staten. Statistikkgrunnlaget er i tillegg noe ufullstendig da det kun er en hovedsammenslutning som leverer medlemslister. Disse momentene gir en betydelig usikkerhet ved beregningene som er foretatt.

Uorganiserte

Akademikerne krever en annen fordeling av de uorganisertes lønnsmasse, da vi ser svært urimelige konsekvenser av at lønnsmassen for uorganiserte tillegges kun en tariffavtale. En slik fordeling virker konkurransevridende for organisasjonene, og er med på å subsidiere lønnsveksten i en hovedtariffavtale. Vi kan ikke se at en slik konsekvens kan være hverken ønskelig eller tilsiktet. De uorganiserte har valgt å ikke knytte seg til en særskilt fagorganisasjon, og lønnsutviklingen for disse må ivaretas av de lokale statlige arbeidsgiverne.

Pensjon

I hovedtariffavtalens pkt 1.4 d), ligger det en tilpasningsbestemmelse knyttet til pensjon. Akademikerne har en prinsipiell holdning til at all lønn skal være pensjonsgivende.

Videre ser Akademikerne det nødvendig å oppdatere hovedtariffavtalens kapittel 4.2. med ny AFP slik den er avtalt i pensjonsavtalen av 3. mars 2018.

Akademikerne krever

Økonomi

Den sentralt fremforhandlede økonomiske rammen fordeles i sin helhet til forhandlingsstedene til kollektive lokale forhandlinger.

Akademikerne krever at det avsettes 3,5 % pr 1. mai til lokale forhandlinger etter HTA pkt 2.5.1.

Pensjon

All lønn skal inngå i pensjonsgrunnlaget og være pensjonsgivende.

Akademikerne krever at punkt 3 om «Ny AFP i offentlig sektor» i Avtale om tjenestepensjon for ansatte i offentlig sektor av 3. mars 2018 inntas i Hovedtariffavtalen.

Akademikerne stat tar forbehold om nye og/eller endrede krav.